

Základní pravidla pro psaní

1. Základní principy

Je nutné volit typ písma, který je vhodný pro příslušný druh dokumentu. Celý dokument by měl být pokud možno sázen z jednoho typu, popř. z jedné rodiny písma, nebo alespoň s kombinací co nejmenšího počtu typů písma. Kdyby bylo nutné kombinovat některé typy písma, je třeba dodržet i zásady tohoto kombinování tak, aby použitá písma spolu tvořila harmonický celek. Počet různých typů písma v jednom dokumentu by však v žádném případě neměl přesáhnout dva až tři. Styly všech nadpisů stejné úrovně, zvolené značení, symboly atd. dodržujeme v celém dokumentu. Při pořadové úpravě se doporučuje používat maximálně tři až čtyři úrovně.

Odstavec je část textu ukončená tak, že se vloží znak konce odstavce (klávesou Enter). Důsledně dodržujeme pravidla pravopisná a rozlišujeme tvrdou (nedělitelnou mezeru – Shift+Ctrl+mezerník) a zúženou mezeru. Přitom používáme znaky, které do textu patří a nezaměňujeme např. spojovník za pomlčku či minus. Používáme buď klávesové zkratky, nebo vložíme příslušný Symbol, nebo použijeme funkci Najdi a Zaměň. Jestliže chceme v odstavci nový řádek, použijeme Shift+Enter, jestliže chceme povinnou (pevnou) stránku, pak dáme Ctrl+Enter.

2. Dělení slov

Dělení slov se řídí pravidly pravopisnými a pravidly typografickými.

Jednohláskové předložky neslabičné (k, K, s, S, v, V, z, Z) i slabičné (o, O, u, U) a spojky (i, I, A) nesmíme ponechat na konci řádku. Jedinou výjimku tvoří spojka „a“. Můžeme dělit pouze třikrát pod sebou. Do počtu tří dělení se započítávají i interpunkční znaménka na konci řádků a dokonce i řádky východové. Toto pravidlo nemusíme dodržet při úzké sazbě do 30 písmen (novinové sloupce).

Dělení dvouslabičných slov: Dvouslabičné slovo je možné rozdělit pouze v případě, že první část slova má více než jedno písmeno a druhá část slova, která se převádí na následující řádek, alespoň tři písmena. Za písmeno se počítá i interpunkční znaménko za slovem. Z toho vyplývá, že často nemůžeme rozdělit slovo uvnitř věty, ale pokud stojí na konci věty nebo před interpunkcí, tak můžeme.

Víceslabičná slova: Zde dělíme podle slabik se zřetelem na stavbu podle schématu: předpona-základ-slabičná přípona. Pokud je uprostřed slova skupina souhlásek, dělíme tak, že jednu souhlásku necháváme na prvním řádku a ostatní převádíme na následující řádek (ses-tra).

Složená slova: Přednost dáváme dělení v místě spojení (Česko-moravská vrchovina) a pokud jsou složené výrazy se spojovníkem, dělíme je tak, že spojovník opakujeme i na novém řádku (Slovník česko-německý).

Spojení slov nebo zkratek a číslic: Pokud je nezbytné rozdělit spojení číslic a značky nebo zkratky měrné jednotky, začíná na následujícím řádku jednotka vypsána celým slovem (100-kilometrů). Pokud je název před číslem, je možné ho ponechat na předcházejícím řádku pouze v případě, že číselný údaj je alespoň dvoumístný (obr.-110). Datum je možné rozdělit pouze tak, že den a měsíc oddělíme od letopočtu (30. srpna-1956).

Slova se nesmí dělit:

- pokud by zůstalo na konci řádku jedno písmeno (a-nabáze)
- pokud by na následující řádek byla přenesena pouze dvě písmena (anabá-ze)
- pokud by rozdělením slova vzniklo slovo nevhodného významu nebo vulgarismus (spisova-tele, ná-držka)
- dále se nesmí dělit do dvou řádků titul a jméno a zkrácené jméno a příjmení (MUDr.-Novák, J.-Novák)
- čísla, číslovky se zkratkami jednotek a datумы vysázené číslicemi (10-000, 10-m, 50-Kč, 30. 8.-1956, 30.-8. 1956, 30.-srpna 1956)
- také není možné dělit zkratky (t.-č., a-p.)

3. Interpunkční znaménka

Interpunkční znaménka jsou ve většině případů považována za znaky rovnocenné s písmeny a číslicemi. Zarovnávají se tedy v textu stejně jako jiné znaky. Někdy se sázejí jako „zavěšená“, pak přesahují okraje odstavce. V titulkové sazbě lze sázet zmenšená interpunkční znaménka o jeden případně dva stupně, než je sázený titulek.

4. Znaménka

Tečka, čárka – sází se těsně za slovo a po ní následuje mezera. Pokud za tečkou nebo čárkou následuje další interpunkční znaménko, přisazují se k sobě.

Dvojtečka, středník, otazník, vykřičník – tyto čtyři znaky se od slova oddělují zúženou mezerou (označit sousední písmena – Formát – Písmo – Proložení znaků – mezera – zúžená). V šířkové definici znaků na to bývá pamatováno, a proto není považována sazba bez oddělování mezerami za chybu. V textovém editoru Word 8.0 je zúžená mezera součástí znaku.

Tři tečky – Na začátku nebo na konci věty nahrazují nevyslovený text. V definici fontů je již zabudovaná zúžená mezera před a za tímto znakem, proto se sází bez mezer. V případě, že tři tečky označují neúplný výčet, sází se s mezerou. Mám Tě rád, ale...; nákup by velký: ovoce, zelenina, maso, ... Pokud je sázíme tečkami, je nutné za poslední písmeno vkládat zúženou mezeru. Můžeme použít i znak písmového fontu levé Alt+0133.

Apostrof (odsuvník) – Alt+0146 – Nahrazuje písmeno a sází se vždy znakem apostrofu, nikoli obrácenou čárkou. Apostrof se přisazuje těsně ke slovu, pokud je uprostřed slova, sází se bez mezer a použitý na konci slova se od následujícího odděluje zúženou mezerou. V letopočtu nebo uvnitř slova je bez mezer.

Spojovník (divis) – Používá se buď k dělení slov, nebo ke spojování slov při složených výrazech. Sází se bez mezer. Pokud výraz se spojovníkem bude rozdělen do dvou řádků, je nutné spojovník na novém řádku zopakovat.

Pomlčka – Alt+0150 – Pomlčka je delší než spojovník a jestliže slouží pro naznačení přestávky v textu, je vždy oddělena mezerami. Smí zůstat na konci řádku, ale nový řádek jí začínat nesmí. Při označení celých měnových hodnot se klade těsně za desetinnou čárku (25,- Kč). Při použití pomlčky místo spojovníku ve významu „a“, „až“, „od“, „do“, „versus“ se neodděluje od slov mezerami, a proto jí nesmí řádka končit ani začínat. Pokud není možné tuto zásadu dodržet, je nutné nahradit pomlčku slovním výrazem. Jestliže použijeme pomlčku ve významu opakovacího znaménka ve slovnících a rejstřících, pak je sázena na začátku řádku a od slova se neodděluje mezerou. Pomlčka jako uvedení přímé řeči a výčtu se odděluje od následujícího znaku pevnou mezerou. V tomto významu je samozřejmě na začátku řádku.

Uvozovky, kulaté závorky, hranaté závorky, svorky – uvozovky i závorky se přisazují vždy ke slovu a jejich používání se řídí pravopisnými pravidly.

Hvězdička a křížek – Tyto dva znaky se používají jako symboly narození a úmrtí, nebo pro odvolávky v textu. Ve spojení s číslicí nebo jménem se oddělují od následujícího prvního znaku zúženou mezerou. Hvězdička je na klávese, křížek vyvoláte Alt+0134.

Paragraf – Značka pro paragraf § se užívá jen v souvislosti s čísly, jež následují, sází se bez tečky a od čísla je oddělena zúženou mezerou. Jinak se vypisuje slovem.

Ampersand & – používá se mezi dvěma slovy, často jmény, ve významu „a“ v označení firem. Od obou slov je oddělen zúženou mezerou.

Puntík – používá se ke zvýraznění důležité části textu nebo nového odstavce.

5. Čísła a zkratky

Číselné hodnoty – pokud se vyskytují v textu, sázíme je slovně. Výjimku tvoří sazba datumů a letopočtů, dat a spojení čísel s měrnými jednotkami. Zde se oddělení číslice a dalšího textu provede zúženou mezerou. Vyjde-li číslo na začátku řádku a není to možné změnit, vypíše se hodnota slovy. V technické sazbě pro vyjádření číselné hodnoty používáme číslic. Tisíce a miliony se oddělují mezerou, desetinná místa se oddělují čárkou bez mezery. Číslice od desetinné čárky napravo se oddělují mezerou po trojmístných skupinách, podobně jako tisíce a miliony. Při řazení číslic do sloupců pod sebou se jednotky, desítky, stovky, tisíce, miliony, desetinné čárky a desetiny

sázejí přesně pod sebe. Celé peněžní hodnoty se v desetinném vyjádření sázejí s desetinnou čárkou a pomlčkou, tedy se značka měny klade před číselný údaj. Jde-li o celé číslo, značka se klade za číselnou hodnotu Kč 150,50; 150 Kč; Kč 150,-. Při desetinném vyjádření jiných celých hodnot (míry, váhy ap.) se nepoužívá pomlčka, ale desetinná čárka s nulami (120,50 m; 200,00 l; 150,20 t). Řadové číslovky vyjádřené arabskými číslicemi se sázejí s tečkou bez oddělení mezerou. Římské číslice se používají k označení měsíců, století, kapitol knih ap. Řadová číslovka vyjádřená římskou číslicí se sází s tečkou, sloupce římským čísel se vyrovnávají podle pravého okraje nebo podle tečky za nimi. Číslice spojená s výrazem do jednoho slova nebo značky se sází bez mezery (ve slovenštině se spojovníkem), (25krát, 50násobek). V odborné literatuře se proměnné vysazují proloženě (italikou) a vektory se nejčastěji vyznačují tučně (bold). Přepínání mezi klávesnicí CZ a US se provede současným stiskem Shift+Shift, nebo Alt+Shift.

Datum – Den sázíme arabskými číslicemi s tečkou, měsíc arabskými nebo římskými číslicemi s tečkou nebo slovně, letopočet nezkráceně arabskými číslicemi bez oddělování čísel mezerou po skupinách. Zkrácení letopočtu o první dvě číslice je možné pouze při dvou letopočtech spojených spojovníkem nebo zlomkovou čarou, nebo ve zvláštních spojeních např. INVEX 94, nebo v případě výtvarného záměru (novoročenka ap.). Jednotlivé údaje oddělujeme mezerou. Píšeme-li data v sestavě, potom se zapisují dny, měsíce i roky tak, aby byly ve směru pod sebou vždy tečky, jež za nimi následují. V dopisech, které by se mohly stát pro důležitost svého obsahu důkazním materiálem, se vypisuje měsíc vždy slovem. Za datem v dopisech se tečka nedělá. Píšeme-li kromě data též místo odeslání, pak mezi nimi neděláme čárku (Havířov 6. ledna 1993). Adresu píšeme od téže svislice včetně PSČ, pokud není předtisk a adresu odesílatele do levého horního rohu.

Časové údaje – Tečka nebo čárka oddělují hodiny od minut a sází se bez mezer, sekundy od minut se oddělují dvojtečkou a jejich desetiný desetinnou čárkou. Při sazbě sportovních výsledků se hodiny, minuty i sekundy oddělují dvojtečkou bez mezer. Časové údaje se nesmí dělit do dvou řádků.

Telefonní čísla – Sázíme je ve skupinách po dvou až třech číslech oddělených zúženou mezerou. Telefonní čísla nedělte do dvou řádků.

Poštovní směrovací čísla – sázejí se v úpravě 28802 oddělené zúženou mezerou.

Procento a promile – Značka % má svoji klávesu a značku promile vyvoláte Alt+0137. Obě značky se oddělují od předcházejícího čísla zúženou mezerou. Těsně se přisazují, pokud je složený znak sázen jako přídatné jméno (odborník na 100% ale 100% odborník).

Stupeň – Alt+0176 – při označení záporné teploty se znaménko „minus“ a číslice sází bez mezery, značka „stupeň“ se odděluje od číslice zúženou mezerou. Kladná teplota se sází bez plus. Spojení „stupeň Celsia“ je jeden výraz, takže značka „stupeň“ se od zkratky „C“ neodděluje. Pokud budete sázet hodnoty ve stupních Kelvina, sází se bez značky stupeň a zkratka se odděluje mezerou (–5°, –5°C, –5 K). Označení stupně alkoholu: podobně jako u procent se zde jedná o přídatné jméno a značka se tedy k číslici přisazuje bez mezery (12° pivo). Údaje o velikosti úhlu vyjádřené ve stupních, minutách a vteřinách se sázejí bez mezery. Přibyla další dvě znaménka pro označení minut Alt+0180 a vteřin Alt+0189 (30°12'40").

Lomítko – používá se při zlomcích sázených v textu, při označení čísla domu, letopočtů, telefonních čísel ap.

Zkratky – používáme jen u skutečně běžně používaných a všeobecně srozumitelných výrazů a slovních spojení. Sázejí se s tečkou a nesmí se použít na začátku řádku. Zkratková tečka se sází těsně za výraz a po ní následuje zúžená mezerka. Zkratky měrových jednotek, peněžních hodnot a další zkratky sázíme tak, jak jsou definovány. Zkratky akademických titulů jsou také zakončeny tečkou a psaní malých a velkých písmen se řídí pravopisnými pravidly. Pokud za zkratkovou tečkou následuje další interpunkční znaménko, přisazuje se bez mezery. Bez teček a velkými písmeny se sázejí zkratky institucí, úřadů, firem a států. Například – JUDr. MUDr. PhDr. Ing. ing. doc. prof. ing.arch. pplk. 10W žárovka (desetiwattová) příkon žárovky je 10 W (deset wattů).

6. Psaní odborného článku

Fyzika – fyzikální veličiny se v textu i v rovnicích zapisují kurzívou, vektorové tučně kurzívou nebo s šipkou nad jejím symbolem. Hodnoty fyzikálních veličin se zapisují kolmým písmem a jsou

odděleny od hodnoty mezerou. Násobky jednotek (kilo-k, mili-m) se sází před symbolem bez mezery. Složené jednotky jsou odděleny (zúženou) mezerou. Horní a dolní indexy se zapisují kolmo (konstanty) nebo kurzívou (proměnné). K přiřazení hodnoty fyzikální veličině se používají různé znaky (např. =, <, > ≈), které jsou odděleny z obou stran mezerou.

Matematické vzorce – zpravidla se zapisují jako samostatný odstavec. Typ i velikost písma musí být stejné jako doprovodný text. Vzorce bývají zpravidla automaticky číslovány se zarovnáním vpravo. Proměnné se ve vzorcích zapisují kurzívou nebo tučně kurzívou, konstanty a operátory kolmým písmem. **Základní matematické značky** ($\times - \pm + = < > /$) se sázejí s oboustrannými (pokud možno zúženými) mezerami. Je-li matematická značka ve větě, kde nahrazuje slovo, odděluje se běžnými mezerami.

Chemické vzorce – u všech vzorců sumárních i strukturních je třeba dbát například na to, aby všechny vazby byly stejně dlouhé a značky příslušného prvku nebo skupiny „přiléhaly“ těsně k vazbě, tedy bez mezer. Dolní indexy, tj. čísla udávající počet atomů příslušného prvku nebo počet skupin prvků, sázíme také bez mezer [H_2 , $\text{Ca}(\text{OH})_2$]. Strukturní vzorce, které nemůžeme použít v „sumárním“ tvaru píšeme pomocí speciálního programu pro sazbu chemických vzorců a to platí nejen pro všechny obory organické chemie, ale zejména biochemie, biologie, medicíny, atd.

Tabulky – se používají k přehlednému uspořádání výsledků. Měly by obsahovat záhlaví (vlevo nebo nahoře), ve kterém je specifikován obsah jednotlivých řádků a sloupců. Pokud jsou v tabulce umístěna čísla (ve sloupci), zarovnávají se na pozici desetinné čárky, texty se zarovnávají zpravidla vlevo. Strukturu tabulky lze zvýraznit vhodnou volbou dělicích čar.

Obrázky a grafy – musí mít takovou velikost, aby byly přiměřené obklopujícímu textu. Velikost obrázků by měla být 1/4 až 1/2 strany podle jeho složitosti. Velikost a typ písma v obrázcích a grafech musí být stejný jako v okolním textu. Název obrázku bývá umístěn zpravidla dole a je automaticky číslován.

Seznam literatury – jednotlivé položky seznamu literatury obsahují u knih jméno autora, název díla, nakladatele, pořadí vydání, místo vydání a rok vydání. U článků z časopisů se uvádí jméno autora, název článku, název časopisu, ročník, rok vydání, číslo a stránka (rozsah).

Psaní adres podle Zpravodaje pošty z listopadu 1999

1. Umístění adresních údajů na adresní straně zásilky

V pravé dolní čtvrtině adresní strany se umísťuje adresa adresáta příp.evidenční znaky. U zásilek s potiskem je pole vymezeno linkovými růžky.

V levé horní čtvrtině adresní strany se umísťuje adresa odesilatele, poznámky týkající se způsobu dopravy a požadovaného zacházení se zásilkou (například „Doporučeně“, „Do vlastních rukou“ aj.), podací a ostatní nálepky pošty. Spisové značky, značky inzerátů, označení soutěží a jiné podobné údaje je dovoleno uvádět též v levé horní čtvrtině adresní strany; jsou umístěny zpravidla nad adresou odesilatele.

V pravé horní čtvrtině adresní strany se umísťuje výplatné (tj. například poštovní známky) a poznámky vztahující se k výplatnému.

2. Velikost a druh písma

Pro adresy tištěné se používá jednoduché stojací písmo, např. písmo psacího stroje, Arial, Helvetica, Courier New apod. nepoužívat kurzívu, písma zdobená, kaligrafická nebo lomená. Pro tisk názvu ulice, čísla domu, PSČ a názvu dodávací pošty se doporučuje velikost písma 2,75 až 3,75 mm, pro název firmy apod. je možno použít i větší písmo do velikosti 4,2 mm. Duktus písma – lze použít písma řezu polotučného, nebo písma základního (obyčejného) řezu. Minimální mezera mezi znaky je 0,3 mm. Pokud je adresa napsána rukou – musí být čitelná, číslice se nemají dotýkat rámečků.

3. Vzory adres

Celá adresa adresáta se píše od jedné levé svislice. Poštovní směrovací číslo nesmí být předsazeno. Jestliže jsou předtištěny obdélníčky pro PSČ, pak ho vepisujeme do nich.

ČSN ISO 80 000-2

Veličiny a jednotky – Část 2: Matematické znaky a značky užívané v přírodních vědách a technice – Tato norma je českou verzí mezinárodní normy ISO 80 000-2:2009. Mezinárodní norma ISO 80 000-2:2009 má status české technické normy. Touto normou se nahrazuje ČSN ISO 31-11 z února 1999.

0.2 Proměnné, funkce a operátory

Proměnné, jako x , y atd. a průběžné indexy, jako i v Σx_i , se tisknou kursivními typy. Kursivně se tisknou i parametry jako a , b atd., které se mohou považovat v dané souvislosti za konstanty. Totéž platí všeobecně pro funkce, např. f , g .

Explicitně definované funkce se však tisknou stojatým písmem, např. \sin , \exp , \ln . Matematické konstanty, které jsou stálé, se tisknou stojatě, např. $e \approx 2,718\ 281$, $\pi \approx 3,141\ 592$, $i^2 = -1$. Přesně definované operátory se také tisknou stojatě, např. div , δ v δx , a obě d v df/dx .

Čísla vyjádřená číslicemi se také tisknou stojatě, např. 351 204.

Argument funkce se za značkou funkce píše v závorkách bez mezery mezi značkou funkce a první závorkou, např. $f(x)$. Skládá-li se značka funkce ze dvou nebo více písmen a argument neobsahuje žádné operační znaky jako $+$, $-$ nebo $/$, lze závorky u argumentu vynechat. V těchto případech má být mezi značkou funkce a argumentem malá mezera.

Je-li nebezpečí nedorozumění, mají se závorky vždy použít. Na příklad se píše $\cos(x) + y$ nebo $(\cos x) + y$ nepíše se $\cos x + y$, což by se mohlo považovat za $\cos(x + y)$.

Je-li třeba rozdělit výraz nebo rovnici na dva nebo více řádků, rozdělení by přednostně mělo následovat po některém ze znaků $=$, $+$, $-$, \pm , nebo, nebo, je-li to nutné, po některém ze znaků \times , \cdot , nebo $/$. V tomto případě působí znak jako rozdělovací znaménko na konci prvního řádku a informuje čtenáře, že zbytek následuje na dalším řádu, případně i na další stránce. Na začátku dalšího řádku se znak neopakuje, například dva znaky minus by mohly vést ke znaménkovým chybám.

0.3 Skaláry, vektory a tenzory

Skaláry, vektory a tenzory se užívají k označení určitých fyzikálních veličin. Jako takové nezávisí na volbě souřadnicové soustavy, zatím co složky vektoru nebo tenzoru na této volbě závisí.

Místo abychom s každou složkou pracovali jako s veličinou (tj. číselná hodnota \times jednotka), můžeme zapsat vektor jako vektor číselné hodnoty, násobený jednotkou. Všechny jednotky jsou skaláry. Příklad $F = (3\ \text{N}, -2\ \text{N}, 5\ \text{N}) = (3, -2, 5)\ \text{N}$.

Podle normy ČSN ISO 31-11 jsou ve všech dokumentech používány tyto symboly:

Množina všech reálných čísel	\mathbf{R}
Kartézský součin	$\mathbf{R} \times \mathbf{R} = \mathbf{R}^2$
Množina A	A
Uzavřený interval	$[2, 3]$
Otevřený interval	$(2, 3)$
Polootevřené intervaly	$[2, 3), (2, 3]$
Uspořádaná dvojice	(a, b)
Násobení	$a \cdot b$
Dělení	$\frac{a}{b}$
Druhá odmocnina	\sqrt{a}
Bod T v prostoru o souřadnicích x_0, y_0, z_0	$T = (x_0; y_0; z_0)$
Funkce exponenciální	e^x
Logaritmus x při základu a	$\log_a x$
Přirozený logaritmus	$\ln x$

Dekadický logaritmus	$\lg x$
Funkce tangens	$\tan x$
Funkce kotangens	$\cot x$
Cyklometrické funkce	$\arcsin x, \arccos x, \arctan x, \operatorname{arccot} x$
Signum x	$\operatorname{sgn} x$
Imaginární jednotka	i
Matice A	A
	$\begin{pmatrix} a_{11} & \dots & a_{1n} \\ \cdot & & \\ a_{m1} & \dots & a_{mn} \end{pmatrix}$
Matice	
	$\ A\ $
Norma matice A	
	$\begin{vmatrix} a_{11} & \dots & a_{1n} \\ \cdot & & \\ a_{m1} & \dots & a_{mn} \end{vmatrix}$
Determinant	
	$\det A$
Determinant matice A	
Vektor	\mathbf{a}
Velikost vektoru	$ \mathbf{a} $
Jednotkové vektory ve směrech kart. souř. os	$\mathbf{i}, \mathbf{j}, \mathbf{k}$, nebo \mathbf{e}_i
Kartézské souřadnice	x, y, z
Polární souřadnice	ρ, φ
Cylindrické (válnové) souřadnice	ρ, φ, z
Sférické (kulové) souřadnice	r, φ, ϑ
Skalární součin dvou vektorů	$\mathbf{a} \cdot \mathbf{b}$
Vektorový součin dvou vektorů	$\mathbf{a} \times \mathbf{b}$
První derivace funkce $y = f(x)$ podle x	$f'(x)$, nebo f' , nebo y'
První derivace funkce $y = f(x)$ podle x v bodě x_0	$f'(x_0)$, nebo $y'(x_0)$
Druhá derivace funkce $y = f(x)$ podle x	$f''(x)$, nebo f'' , nebo y''
Druhá derivace funkce $y = f(x)$ podle x v bodě x_0	$f''(x)$, nebo $y''(x_0)$
N -tá derivace funkce $y = f(x)$ podle x	$f^{(n)}(x)$, nebo $f^{(n)}$, nebo $y^{(n)}$
Parciální derivace (prvního řádu) funkce $z = f(x, y)$	$\frac{\partial f(x, y)}{\partial x}, \frac{\partial f}{\partial x}, f'_x(x, y), f'_x$
podle x	$\frac{\partial z(x, y)}{\partial x}, \frac{\partial z}{\partial x}, z'_x(x, y), z'_x$
Parciální derivace (prvního řádu) funkce $z = f(x, y)$	$\frac{\partial f(x, y)}{\partial y}, \frac{\partial f}{\partial y}, f'_y(x, y), f'_y$
podle y	$\frac{\partial z(x, y)}{\partial y}, \frac{\partial z}{\partial y}, z'_y(x, y), z'_y$
Parciální derivace funkce $z = f(x, y)$ podle x	$\frac{\partial f(x_0, y_0)}{\partial x}, f'_x(x_0, y_0)$, nebo
v bodě (x_0, y_0)	$\frac{\partial z(x_0, y_0)}{\partial x}, z'_x(x_0, y_0)$
Parciální derivace funkce $z = f(x, y)$ podle x	$\frac{\partial f(T)}{\partial x}, f'_x(T)$, nebo

v bodě $T = (x_0, y_0)$	$\frac{\partial z(T)}{\partial x}, z'_x(T)$
Parciální derivace druhého řádu funkce $z = f(x, y)$	$\frac{\partial^2 f(x, y)}{\partial x^2}, \frac{\partial^2 f}{\partial x^2}, f''_{xx}(x, y), f''_{xx}$
podle x	$\frac{\partial^2 z(x, y)}{\partial^2 x}, \frac{\partial^2 z}{\partial^2 x}, z''_{xx}(x, y), z''_{xx}$
Smíšená parciální derivace druhého řádu funkce	$\frac{\partial^2 f(x, y)}{\partial x \partial y}, \frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y}, f''_{xy}(x, y), f''_{xy}$
$z = f(x, y)$ podle x a pak podle y	$\frac{\partial^2 z(x, y)}{\partial x \partial y}, \frac{\partial^2 z}{\partial x \partial y}, z''_{xy}(x, y), z''_{xy}$
Limita	$\lim_{x \rightarrow a} f(x)$
Integrál	$\int_a^b f(x) dx$
Dvojný integrál	$\iint_A f(x, y) dx dy$
Trojný integrál	$\iiint_A f(x, y, z) dx dy dz$
Skalární pole f	$f : u = f(x, y, z)$
Vektorové pole A	$A = (A_x(x, y, z), A_y(x, y, z), A_z(x, y, z))$ $A = A_x(x, y, z)\mathbf{i} + A_y(x, y, z)\mathbf{j} + A_z(x, y, z)\mathbf{k}$
Operátor nabla (Hamiltonův operátor)	$\nabla = \frac{\partial}{\partial x}\mathbf{i} + \frac{\partial}{\partial y}\mathbf{j} + \frac{\partial}{\partial z}\mathbf{k}$
Operátor delta (Laplaceův operátor)	$\Delta = \frac{\partial^2}{\partial x^2} + \frac{\partial^2}{\partial y^2} + \frac{\partial^2}{\partial z^2}$
Gradient skalárního pole f	grad f
Divergence vektorového pole a	div a
Rotace vektorového pole a	rot a
Gradient skalárního pole f v bodě M	grad $f(M)$
Divergence vektorového pole a v bodě M	div $a(M)$
Rotace vektorového pole a v bodě M	rot $a(M)$
Křivkový integrál I. druhu	$\int_C f ds$, resp. $\oint_C f ds$
Křivkový integrál II. druhu	$\int_C \mathbf{a} \cdot d\mathbf{r}$, resp. $\oint_C \mathbf{a} \cdot d\mathbf{r}$
Plošný integrál I. druhu	$\iint_S f dS$, resp. $\oiint_S f dS$
Plošný integrál II. druhu	$\iint_S \mathbf{a} \cdot d\mathbf{S}$, resp. $\oiint_S \mathbf{a} \cdot d\mathbf{S}$